

Stockholms
universitet

Verksamhetsplan 2022-24

Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap

Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap

Verksamhetsplanen är framtagen i dialog med de olika enheterna och delverksamheterna vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap och fastställd av institutionsstyrelsen. Den tar sin utgångspunkt i Stockholms universitets strategier 2019-2022 och förhåller sig även till Humanvetenskapliga områdets strategier 2019-2022. Den är även relaterad till institutionens övergripande strategiska arbete och handlingsplaner.

Foto framsida: Henning Brüllhoff

Foto: Ingmarie Andersson

Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap (ERG) bildades ursprungligen 2005 genom en sammanslagning av Etnologiska institutionen, Religionshistoriska institutionen och Centrum för genusstudier, och etablerades efter en rad omorganisationer i sin nuvarande form 2016. Vi arbetar sedan dess medvetet och strategiskt mot målet att skapa en enhetlig institution med en tydlig gemensam riktning där våra tre ämnen samverkar och bidrar till varandras verksamheter och till institutionen som helhet. Samtidigt är en nödvändig förutsättning för god samverkan över ämnesgränserna att varje enhet får ta ansvar för sin del av verksamheten och att de tre ämnena, inom ramarna för institutionen som helhet, också har autonomi.

Institutionens verksamhet omfattar forskning och utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå inom de tre ämnena etnologi, religionshistoria och genusvetenskap. Vid ingången av 2022 har institutionen omkring 70 medarbetare, varav 53 tillsvidareanställda i forskning och utbildning och 12 anställda inom administration. Vi har 15 aktiva doktorander och omkring 600 studenter per termin. Vi erbjuder omkring 80 kurser på grund- och avancerad nivå samt 5 utbildningsprogram på grund- och avancerad nivå.

Sedan ERG etablerades i sin nuvarande form har institutionens arbete med verksamhetsutveckling ramats in av tre ledord: tydlighet, synlighet och hållbarhet,

som ska genomsyra de beslut vi fattar och de åtgärder vi vidtar för att uppnå våra mål.

Tydlighet innebär att vi strävar efter en organisation och verksamhet där medarbetare och studenter vet vem som gör vad och vad som förväntas av oss i de olika roller vi möts. Detta är inte minst viktigt eftersom alla medarbetare har flera ansvarsområden och fyller flera funktioner. Vårt arbete med att tydliggöra ansvarsområden och uppdrag har vi kopplat direkt till Stockholms universitets övergripande arbete med fastställande och tydliggörande av riktlinjer för verksamheten.

Synlighet innebär att vi strävar efter att både medarbetare och andra vid Stockholms universitet samt utanför SU ska ha kännedom om ERG:s verksamhet samt vilka vi är som tillsammans skapar ERG. Vi vill vara synliga för varandra och omvärlden just för att vi delar en övertygelse om att ERG:s undervisning och forskning är av stor betydelse i dagens samhälle. En viktig del av att öka vår synlighet handlar också om att visa vad vi gör för att skapa förtroende för vetenskaplig verksamhet och därigenom bidra till ett hållbart demokratiskt samhälle.

Hållbarhet innebär att vi strävar efter en verksamhet och organisation som är hållbar både i ekonomiskt, socialt, miljö- och arbetsmiljömässigt hänseende. Vi ska ha ett utbildnings- och forskningsutbud som bär sig ekonomiskt, men som också är hållbart i ett vidare perspektiv och relaterat till den kompetens som finns på ERG och de utbildningar som studenter och samhället har användning för. Arbetet ska också organiseras så att det blir hållbart i ett arbetsmiljöperspektiv.

Våra tre discipliners olika traditioner och våra forskningsinriktningar inom respektive ämne ger oss en unik möjlighet att ta oss an några av de utmaningar som våra demokratiska samhällen såväl som Stockholms universitet står inför, där frågor som berör kultur, religion, genus och sexualitet är i fokus och ofta kopplas till lika aktuella frågor som rör förtroende för vetenskap och kunskap. För ERG innebär detta en stor möjlighet och potential, som även kan kopplas till övergripande arbete inom fakulteten, området och universitetet med olika gränsöverskridande satsningar och samverkan. Verksamheten vid ERG bidrar till flera av Humanvetenskapliga områdets profilområden, till exempel Barns och ungas världar & villkor, Internationalisering & migration, Kulturarv & historiska processer, samt Makt, demokrati & välfärd.

Den pågående coronapandemin har inneburit stora förändringar och utmaningar för verksamheten i och med övergång till webbaserad undervisning och examination samt distansarbete sedan mars 2020. Under hösten 2021 påbörjades gradvis återgång till campusbaserad undervisning, som fortsätter under våren 2022. Den ofrivilliga omställningen i verksamheten med anledning av pandemin har också, som en

sidoeffekt, inneburet att möjligheter att utveckla till exempel distansutbildning och webbaserade inslag i campusutbildning har synliggjorts. När vi går in i perioden 2022-2024 tar vi med oss lärdomar från pandemiåren och arbetar med utveckling av kurser på distans som kan komplettera vårt ordinarie campusbaserade kurs- och utbildningsutbud och som kan bidra starkt till möjligheter av livslångt lärande och till att bredda rekryteringen av studenter och studentgrupper.

Inför perioden 2022-2024 står ERG inför en stor utmaning med att utveckla och dimensionera verksamheten på ett ekonomiskt hållbart sätt. ERG:s verksamhet ska bedrivas med sikte på ekonomi i balans, enligt Rektorsbeslut (Dnr: SU FV-2.1.1-1552-20) samtidigt som verksamhetens innehåll och kvalitet måste värnas och utvecklas aktivt i enlighet med Stockholms universitets övergripande mål och strategier. Liksom för Stockholms universitet som helhet, ska strategiskt arbete genomsyra ERG:s alla verksamhetsområden och beslutsnivåer och institutionen gör aktiva prioriteringar för forskning, utbildning och samverkan samt verksamhetsstöd.

Ett övergripande mål för institutionen under perioden är att öka externfinansierad forskning, något som också är av högsta prioritet för Stockholms universitet. Sedan 2020 har institutionen anordnat ansökningsverkstäder som ett led i att förbättra förutsättningarna för ett systematiskt arbete med ansökningar till forskningsråden om externa bidragsmedel. Under perioden 2022-2024 ska vi också arbeta aktivt med att utveckla möjligheterna till uppdragsforskning.

Inom utbildningsområdet ska vi under perioden arbeta strategiskt med att nå ut till större och bredare studentgrupper samt undersöka möjligheter av att utveckla samarbeten där vi kan erbjuda kurser specifikt riktade mot yrkesverksamma grupper.

I linje med SU:s övergripande strategier, arbetar vi aktivt inom samtliga tre ämnen med att skapa goda förutsättningar för att möjliggöra nationell och internationell mobilitet och samarbeten inom såväl forskning som utbildning. Vi värnar även existerande och nya nationella samarbeten som bidrar till att stärka våra respektive ämnesmiljöer och berika framför allt våra relativt små forskarutbildningsmiljöer.

Foto: Clément Morin

Etnologi

Etnologiämnet vid Stockholms universitet utforskar kultur och kulturella processer i alla dess yttringar, i olika tider och sociala miljöer. Ämnet rymmer historiskt inriktade studier såväl som samtidsstudier. Fokus ligger på människors vardagsliv och hur detta samspelar med strukturella förhållanden och samhällsliga förändringar. Eftersom immateriella och materiella gestaltningar av kultur utspelas i allahanda sammanhang arbetar etnologer med en rad olika slags material, som till exempel intervjuer, observationer, internetmaterial, föremål och arkiv.

Forskning

Forskningen i etnologi vid Stockholms universitet spänner över ett brett område och inbegriper bland annat teman som mångfald, genus och sexualitet, globalisering och transnationalism. En stark och förenande röd tråd i avdelningens forskning är intresset för form och gestaltning, med inspiration inte minst från aktuell internationell folkloristik. Inom etnologiämnet bedrivs även omfattande forskning om kulturarv och historieproduktion med aktiva samarbeten inom Centrum för maritima studier (CEMAS, förlagt vid Historiska institutionen) och Critical Heritage Studies Network (CHSN, förlagt vid ERG och IKE).

Utbildning

Utöver ämnesutbildning på grund- och avancerad nivå, såväl som forskarutbildning, erbjuder etnologiämnet vid Stockholms universitet två kandidatprogram, Kandidatprogram i mångfaldsstudier och Kandidatprogram för museer och kulturarv. Utbildningarna har stark koppling till samhällsutveckling och aktuell forskning. På magister-/masternivå är etnologiämnet aktivt i nationellt samarbete kring utbyte av studenter. Ämnet deltar även i internationellt utbildningssamarbete inom Blended intensive programme (Bip) och Civis. Inom forskarutbildningen pågår sedan flera år nordiskt samarbete som bland annat inkluderar kurser och ett gemensamt textinternat.

Samverkan

Etnologiämnet har en stor mängd samarbetspartners utanför universitetet, främst inom musei- och kulturarvssektorn. Särskilt formaliserade samarbeten föreligger med Nordiska museet genom överenskommelsen om den Hallwylska professuren i etnologi, samt med Statens maritima och transporthistoriska museer (SMTM) genom etnologiämnets medverkan i Cemas.

Utmaningar

Utmaningar under perioden rör främst att öka kollegialt samarbete kring ansökningar om forskningsmedel och att uppmuntra fler att söka externa forskningsmedel, även nydisputerade och juniora forskare, samt att öka antalet studenter på grundutbildningen.

Mål

- Vidareutveckla relationen mellan utbildning och forskning.
- Utveckla samverkan med det omgivande samhället genom att om möjligt rekrytera industridoktorander och genom att inom forskarutbildningen orientera om möjligheter för tillämpad forskning, samt även på andra sätt arbeta för att rekrytera doktorander.
- Arbeta för en ökad internationalisering genom egna digitala kursutbud samt deltagande i internationella utbildnings- och forskningssammanhang.
- Arbeta med strategier för att rekrytera studenter till grundutbildningen.

Religionshistoria

Religionshistoria vid Stockholms universitet är ett ämne som betraktar religion som en mångfaldig och komplex kulturföreteelse som på olika sätt påverkar våra liv och de samhällen vi lever i. Kunskap om religion är därför viktig för förståelsen av omvärlden både historiskt och i nutid. Ämnet religionshistoria erbjuder nycklar till förståelsen av religiösa traditioner och deras betydelse för individer och samhällen i historia och nutid, globalt och lokalt.

Forskning

Ämnet har en bred forskningsprofil och omfattar både antropologiska/etnografiska och historiska/filologiska perspektiv. Genom sin empiriska mångfald krävs att enskilda forskare utvecklar en tydlig specialisering. Religionshistoriker vill även kunna bidra till den religionsvetenskapliga begreppsutvecklingen samt föra en övergripande diskussion kring religiösa traditioners plats i kulturen i både historia och nutid.

Utbildning

Utbildningen i religionshistoria innefattar såväl grund- som avancerad nivå samt forskarutbildning. Religionshistoria som utbildningsämne ingår dessutom i ämneslärarutbildningen. I centrum för utbildningen står religionernas historiska utveckling, mångfalden av religiösa föreställningar och handlingar och deras betydelse för individer, samhällen och kulturer i historia och nutid. Religion uppfattas som ett historiskt, kulturellt, socialt och politiskt fenomen. Religionshistoria har en tvärvetenskaplig bredd och spänner över både humaniora och samhällsvetenskap. Som en del av vår strävan att internationalisera ämnet ger vi från hösten 2022 utbildningen på avancerad nivå på engelska.

Samverkan

Religionshistoria samverkar med andra religionsvetenskapliga ämnesmiljöer i Sverige och internationellt, vilket inte minst syns i gemensamma seminarier och konferenser. Vi har även samverkan i form av utbytesavtal för lärare och studenter, t.ex. i form av Erasmusutbyten och Civis.

Utmaningar

De utmaningar som identifierats för perioden rör framförallt att stärka forskarutbildningsmiljön då huvudämnet är litet på Stockholms universitet och det är få forskarstuderande, samt att arbeta med rekrytering av studenter till grundutbildningen.

Mål

- Fortsätta att aktivt arbeta för att samverka med andra lärosäten i form av t.ex. gemensamma seminarium, forskarskolor och konferenser som kommer doktorander till godo.
- Eftersträva att invitera svenska och internationella forskare som kan bidra till verksamheten i form av föreläsningar och seminariedeltagande för att öka den kritiska massan.
- Arbeta med strategier för att rekrytera studenter till grundutbildningen.

Genusvetenskap

Genusvetenskap är ett tvärvetenskapligt ämne med rötter i humaniora och samhällsvetenskap.

Ämnet syftar till att granska, bredda och fördjupa förståelsen av kön/genus, samt utforska hur kön/genus samspelar med andra maktdimensioner, t.ex. sexualitet, rasifiering, materiella omständigheter, funktionalitet och ålder.

Forskning

Inom genusvetenskapen vid Stockholms universitet finns forskare från olika vetenskapliga discipliner med fokus på genusvetenskapliga perspektiv och forskningsfrågor. Vi samlas under forskningsprofilen genusvetenskapliga kulturstudier, en inriktning som inbegriper både mer textanalytiska och etnografiska ansatser och som sträcker sig från forskning om såväl kulturarv och global politik som queer temporalitetsteori och feministisk kontinentalfilosofi.

Utbildning

Utbildningen i genusvetenskap löper från grund- till forskarnivå och innefattar både humanistiska och samhällsvetenskapliga perspektiv på genus som kunskapsområde. Ett centralt fokus är den feministiska teoribildningens utveckling och utmaningar, något som inte minst speglas i den tvååriga masterutbildningen. Forskarutbildningen i genusvetenskap bedrivs inom ramen för Genusakademin, ett nätverk bestående av en rad institutioner vid Stockholms universitet med intresse för genusperspektiv, som bland annat erbjuder forskarkurser, ett doktorandnätverk samt återkommande doktorandkonferenser.

Samverkan

Internationell och nationell samverkan är en viktig del av verksamheten vid avdelningen för genusvetenskap, bland annat genom internationella lärar- och forskarutbyten inom ramen för Civis, medverkan i medier, statliga utredningar och samverkan med myndigheter som exempelvis Folkhälsomyndigheten, Jämställdhetsmyndigheten och RFSL.

Utmaningar

Den övergripande utmaningen för avdelningen är att, trots dålig ekonomi, skapa ett kreativt och expansivt arbetsklimat för medarbetarna samt lyckas säkerställa kontinuiteten på forskarutbildningsnivå.

Mål

- Utarbeta strategier för att få möjlighet att anta – liksom att knyta till oss - fler doktorander.

- Fortsätta att utveckla samarbeten med organisationer och myndigheter, som i förlängningen kan leda till uppdragsforskning inom ramen för våra olika expertområden.
- Utveckla kursutbudet med fokus på digitala, internationellt tillgängliga, kurser för att möjliggöra såväl breddad rekrytering som internationalisering.
- Verka för ett utökat samarbete inom genusforskarmiljön nationellt, bland annat genom den nystartade Ämnesföreningen för Genusvetenskap.

Foto: Niklas Björling

Administration och verksamhetsstöd

Administrationen vid ERG påverkas i stor utsträckning av projekt som drivs av den centrala förvaltningen. Under 2021 har det pågått arbete med att sjösätta en ny ekonomimodell, och därefter, under 2022, ett nytt ekonomisystem. Detta kommer att fortsätta att ta stora resurser i anspråk. Centralt på förvaltningen pågår även ett stort arbete vad gäller arkivering och digitalisering och det kommer att krävas förändring av arbetssätt hos oss. Gruppen påverkas även av det pågående arbetet med att nå en ekonomi i balans.

Under de senaste tre åren har de administrativa funktionerna setts över och det finns tydligare principer för arbetsdelning och för att säkerställa olika funktioner vid t.ex.

frånvaro. Vårt mål är att fortsätta och fördjupa det arbetet. Personberoendet minskas ytterligare genom att det finns gemensamma rutiner och arbetssätt vilket gör att det är lättare att täcka upp för varandra inom de respektive arbetsgrupperna. Detta främjar en hållbar och sund arbetsmiljö som är ett viktigt mål i vårt arbetsmiljöarbete.

Delmålen för de specifika verksamheterna inom administration och verksamhetsstöd är följande:

Studieadministration, alumn samt studie och karriärvägledning (SAD)

SAD gruppen har som övergripande mål att arbeta med att stärka samarbetet, genom tydlighet och synlighet, mot såväl kärnverksamhet som studenter.

- Genomlysansvarsfördelning i SAD gruppen för att säkerställa tillgänglig, tydliggörande av rutiner för backup, och för att undvika överbelastning.
- Öka synligheten av SAD gruppen hos kärnverksamheten. Infoträffar för lärare kring studieadministrativa verktyg, producera lathundar och tydliga rutinbeskrivningar för administrativa processer.
- Standardisera utbildningsadministrativa processer med fokus på VAL studenter, utbytesstudenter, forskarutbildning, och rutinbeskrivningar för nämnda processer.
- Underlätta arbetet med samarbetsinstitutioner genom koordinering tillsammans med övriga institutioner.

Ekonomi, personal, övrig administration

Ekonomi/personal gruppen har som övergripande mål att arbeta med att stärka samarbetet, genom tydlighet och synlighet, mot såväl kärnverksamhet som Stockholms universitets centrala förvaltning.

- Implementering av universitetets nya ekonomisystem och ekonomimodell i institutionens arbetsflöde.
- Kvalitetssäkra administrativa processer.
- Kommunicera mera de rutiner och administrativa processer som redan finns.
- Minska sårbarheten i funktioner.

Arkiv

Vi uppnår en högre grad av digitalisering genom att minska pappershantering, använda e-signaturer och arkivera i det digitala arkivet.

Fysiskt arkiv:

- Arkivmaterial som inte tillhör institutionen ska skickas till centralarkivet.

- Färdigställa och systematisera fysiska arkiv.
- Upprätta arkivförteckning för fysiska dokument i ERG:s lokaler.

Digitalt arkiv:

- Övergå till att arkivera digitalt i största möjliga mån och få ut information om hur man går tillväga.
- Färdigställa kursdossierarkivet som sträcker sig till 2019.
- Tydliggöra deadlines och löpande arbete med arkivering av utbildningsadministrativt arkivmaterial ex. kursdossierer och uppsatser.
- Kontinuerligt följa upp arbetet med arkivering av utbildningsmaterial på SAD-möten
- Införa dedikerat arkivmöte för hela TA-gruppen en gång per termin.

Diariet:

- Tydliggöra vad som ska arkiveras i diariet.
- Upprätta rutin för tillvägagångssätt.

Kommunikation

Kommunikationsarbetet under den aktuella perioden kommer att prioritera två övergripande aktiviteter: 1) Lyfta fram institutionens forskning och 2) lyfta fram institutionens arbetslivskoppling. Målet är att tydligare visa upp ERG:s framgångsrika och varierade forskning och hjälpa (såväl potentiella som nuvarande) studenter att visualisera ett arbetsliv efter studierna hos oss.

1. Lyfta fram institutionens forskning. I och med att ERG övergår till de nya webbmallarna (Webb2021) kommer institutionen att upprätta en mer heltäckande katalog över de forskningsprojekt våra forskare är involverade i. Utöver det kommer vi att på vår webb prioritera redaktionellt material om den forskning som bedrivs vid institutionen. Exempel på detta kan vara intervjuer med doktorander i samband med disputationer, intervjuer med forskare i anslutning till publiceringar eller priser, eller artiklar om uppmärksammat forskning vid institutionen.
2. Lyfta fram institutionens arbetslivskoppling. Den andra prioriterade aktiviteten 2021-22 är att på olika sätt kommunicera kopplingen mellan våra utbildningar och arbetslivet. Det vill vi göra genom att publicera intervjuer med alumner/praktikstudenter/fältarbetsstudenter som kan visa på olika vägar in i arbetslivet efter avslutade studier. Vi kommer även att sammanställa någon form av arbetslivsorienterat material som fokuserar på möjliga arbetsplatser för studenter i våra ämnen. Materialet ska komma

potentiella studenter till del genom exempelvis evenemang som Öppet hus eller via institutionens studievägledare.

Utöver ovanstående satsningar kommer naturligtvis även det ordinarie kommunikationsarbetet att löpa på som vanligt. Till detta hör exempelvis informationsinsatser i samband med terminsstarter, ansöknings- och registreringsperioder, samt insatser i samband med särskilda evenemang eller händelser såsom disputationer, högre seminarier, konferenser, öppna föreläsningar, boksläpp, medieframträdanden etc.